

Koguduse leht

Ilumäe Käsmu Sakussaare Vainupea Esku

September 2017

TEATED

Käsmu kogudus

Alates 22. oktoobrist jumalateenistused algusega kell 15.00

15. oktoobril Käsmu koguduse 72 aastapäev ning kauaaegse Käsmu koguduse köstri Toomas Eintrei 166 sünniaastapäev. Pärast teenistust on kaetud kohvilaud

29. oktoobril reformatsiooni 500 aastapäev. Leeripüha.

Hommikupalvused igal päeval kell 8.00

Piiblitunnid Käsmu Meremuseumis argipäeva õhtul kell 19.00

Jätkuvad igakuised pühapäevakooli tunnid laupäeva päeval.

Lisainfo koguduse õpetajalt ja Käsmu koguduse Facebooki lehelt www.facebook.com/eelkkasmu/

2017. aasta Viru Folgi programmis oli Käsmu kirikus viis kontserti, kaks hommikupalvust, kaks õhtupalvust ja jumalateenistus armulauaga. Teenistusel mängis ja laulis ansambel Reinaru Vennad. Laupäeva õhtusel palvusel teenis kaasa Rakvere vabakoguduse "Hüüdjä Hää!" palvemeeskond pastor Heiki Põldaru juhtimisel.

Oleme tänulikud Käsmu koguduse nõukogu liikmele Virge Ongile, kelle abiga on sõlmitud esimesed pool-sada Käsmu kalmistu hauaplatsi kasutamise lepingut. Lepingute sõlmimine jätkub järgmisel kevadel.

Ilumäe koguduses

Jumalateenistused iga kuu esimesel ja kolmandal pühapäeval kell 13.00, kaetud on armulaud

Sakussaare koguduses

Pühapäeval, 8. oktoobril kell 14.00 jumalateenistus. Küläs misjonär Egon Sarv.

Pühapäeval, 29. oktoobril kell 14.00 Sakussaare koguduse aastapäevateenistus.

Leeripüha aastapäev Ilumäe kirikus

Kakskümmend aastat tagasi seisid kaheksa leerilast Ilumäe kiriku altari ees ja tunnistasid oma usku, kinnitades ühiselt, et nad soovivad elada kristlastena, kelleks nad on saanud ristimise läbi. Toomas Paul on sõnastanud usku kristlikus mõttes kui kinnihoidmist millestki, mis on selgunud olevat olulise, hoolimata muutuvatest oludest. Toonane koguduse õpetaja Ahto Mäe palus leerilastele käte pealepanemisega neile Püha Väimu väljavalamist.

Kuna leeris ehk konfirmatsioonil (ladinakeelsest sõnast *confirmare* – 'kinnitama') tunnistas inimene end täieõiguslikuks ja vastutavaks koguduseliikmeks, ei pea leeripüha jääma viimaseks korraks, mil leeriskäinu kirikusse tuleb ja armulauast osa võtab. Nüüdsest jätkub elu koos Jumala ja oma kogudusega. Osaledes jumalateenistustel nii kodukirikus kui mujal võib usutunnistuse lugemist pidada iga kord justkui uue leeritootuse andmiseks. Paraku on paljud inimesed peale leeripüha kirikust ja kogudusest mitmetel põhjustel eemale jäänud. Jumalateenistustele on oodatud kõik, olgu siis kõhklejad, uudishimulikud uudistajad või kirikutee pikaks ajaks unustanud koguduseliikmed!

Kenaks kombeks on kujunenud leeritunnistamise aastapäevade tähistamine, mil uuesti koos oma kunagiste leerikaaslastega altari ette astutakse. 24. septembril seisidki altari ees kahekümne aasta tagused leerilapsed Aadu Alt, Anne Sambla, Helena Komp ja Anu Kuuskla, et võtta vastu õpetaja Meelis-Lauri Eriksoni õnnistussõnad ja taas kinnitada oma usku Kolmainu Jumalasse. Pidulikku sündmust kaunistasid laulud, mida Aadu poeg ja pojatütar kitarr ja viiuli saatel esitasid.

Õie Alt

Tänu olgu Jumalale!

Lõikustänupäeva on see üks päev aastas, mis on pühendatud tänule saagi ja lõikuse eest. Saak ja lõikus on ajalooliselt olnud seotud igapäevase leivaga, mille eest on põhjust tänada iga päev. Usuisa Martin Luther kirjutab oma Väikeses Katekismuses, et meie igapäevane leib on: „Kõik see, mida me iga päev vajame: toit, jook, riided, jalanõud, koht, koda, kariloomad, raha, vara, vaga abikaasa, vagad lapsed, vagad töötajad, vagad ustavad ülemused, vagad töötajad, hea valitsus, hea ilm, rahu, tervis, head kombed, hea nimi, ustavad sõbrad ja naabrid ja muu seesugune.”

Üks mees käis ringi ja kurtis kõigile, et tal ei ole kingi. Kuni selle hetkeni, kui ta nägi jalutut kerjust. Sellest hetkest alates mehe suhtumine muutus. Ta hakkas tänama jalgade eest.

Kui sul on külmkapis süüa, riie seljas, katus peakohal ja koht, kus magada, siis sa oled rikkam, kui 75% inimestest maailmas. Kui sul on kas või mingi raha pangas ja rahakotis ning midagi ka kõrvale pandud, siis sa kuulud 8% maailma rikkama inimese hulka. Kui täna hommikul ärgates oled olnud rohkem terve kui haige, siis sa oled tõenäoliselt rohkem õnnistatud, kui need miljon inimest, kellele see nädal jääb viimaseks nende elus. Kui sa ei ole kunagi kogenud sõda, vangistust, piinamist ega nalga, siis saa oled õnnelikum, kui 500 miljonit inimest, kes selle all elavad ja kannatavad. Kui sa oled võimeline lugema seda sõnumit, siis on sul läinud paremini, kui kolmel miljardil inimesel maailmas, kes ei oska lugeda. Vana Testamendi laulik kutsus meid üles tänama: „Tänage Issandat, sest tema on hea, sest tema heldus kestab igavesti”.

Jeesus rääkis kord tähendamissõna mehest, kes oli saanud hea saagi. Siis see mees mõtles, et mis ma nüüd teen? Paraku see, mis ta välja mõtles, ei olnud kooskõlas Jumala plaaniga. Selle mehe plaan oli väga enesekeskne: „Nüüd mina tean, mis mina teen. Mina lõhun oma vanad aidad

Foto Tia Vene

maha ja mina ehitan suuremad, et minu hing võiks olla muretu, süüa ja juua järgnevad aastad”. Selle asemel, et Jumalat tänada ja teistele mõelda, kõlas tema plaanides läbivalt „mina, minu, mulle”. Jumal ütles: „Sa rumal, veel täna öösel nõutakse sinult hing!”

Ühel mehel oli kodus kaks maali. Esimesel oli kujutatud seda sama põllumeest, kes oli saanud suure saagi ja tegi sellega suuri plaane vaid enese peale mõeldes, teadmata, et see õõ jääb talle viimaseks. Pildi all oli tekst: „Läbikukkumine, mis esmapilgul tundus olevat edulugu”. Teisel maalil oli kujutatud Jeesust ristil. Selle pildi alla oli kirjutatud: „Edulugu, mis esmapilgul tundus olevat läbikukkumine”.

Meenutades seda edulugu, mis esmapilgul tundus olevat läbikukkumine tekib seos ka eelolevate valimisega. Kuulsin kord, kuidas Einar Laigna meenutas oma autorisaates seda sündmust, kus kaks tuhat aastat tagasi andis üks maavalitseja tema ees olnud rahvale valida: „kas Barabas või Jeesus”? Rahvas valis Barabase ja lasi Jeesuse süütuks hukata. Täna küsitakse ka meie käest: „Kumma valite teie, kas Jeesuse või Barabase?” Barabas oli aga röövel, kirjutab evangeeliumi autor.

Meie kaasaja maailm on seadnud piibellikud prioriteedid pea peale. Kuuleme uudistest, et majanduskasv on üks väga tähtis asi. Kui majandus kasvab, siis saabub materiaalne heaolu ja seejärel saab hakata tähelepanu pöörama ka vaimse-

tele teemadele ja väärtustele. Pühakiri õpetab aga vastupidist: „Otsige esiti Jumala riiki ja tema õigust, kõik muu antakse teile pealegi,” ütleb Õpetaja.

Üks lugu räägib kahest kõrvuti talus elanud vennast, kes olid kord saanud hea saagi. Kui vili oli aidas, mõelnud üks vendadest kes oli poissmees, et tema vennal on kaheksa last ja suur pere ning tema vajaks vilja rohkem, kui tema ise. Nii ta mõtles, et läheb öösel ja viib osa oma viljast venna aita ilma teise teadmata. Teine vend mõtles samal ajal, et Looja on teda õnnistanud suure perega ja järele tulijatega, samal ajal kuid tema vend on üksik ning temas tekkis soovi midagi oma venna heaks teha. Ta mõtles, et läheb öösel ja viib osa oma viljast venna aita. Nii kohtusid need kaks venda sel kuuvalgel ööl kahe aida vahel kumbki oma viljakoormaga, mida mõlemad olid mõelnud salamahti oma vennale viia. Kuigi taevast oli selge ja pilvitu, hakkas sel hetkel sadama vaikset mahedat vihma. Need olid Jumala rõõmupisarad, kel oli hea meel neist kahest vennast, tema lapsest, kes olid ära tundnud selle, mis on elus oluline – jagada ligimesega seda, mida Looja on sulle kinkinud. Apostel Paulus kirjutab: „Jumal on vägev andma teile kogu armu rikkalikult, et teil oleks kõike küllaldaselt, ning et te oleksite rikkad iga hea teo tarvis”.

Jumal on meile andnud, et meie tema eeskujul annaksime omakorda abiva-

jajatele. Tema on meile andnud, selleks, et meil oleks, mida anda. Andes järgime Issanda enese eeskujule. Andes kogeme andmise õnnistust. Jeesus on töötanud, et kui te midagi maha jätate või ära annate minu nime pärast, saate selleajakordselt tagasi ja pärite igavese elu. Andjad on ikka kogenud andmisega kaasnevat õnnistust.

Tänulikud inimesed on helded andjad. Südamet, mis on täis tänu, pole ruumi ei kadedusel ega kibestumisel. Üks kord aastas tänada meie igapäevase leiva eest on ilmselt liiga vähe. Avagu Looja meie silmad nägema kõike seda, mille eest iga päev ja iga hetk on rohkelt põhjust teda tänada. Kinkigu Issand meile tänulik meel ja süda teda kõige eest tänama ja kiitma iga päev. Kaasa arvatud iga hingetõmbe eest, mis tundub olevat nii iseenesest mõistetav, et me ei pane seda enam tähele. Me saame sellest palju paremini aru siis, kui enam hingata ei saa. Enesest mõistetavate asjade eest unustame enamasti tänada.

On õige ja hea, kui me mitte ainult lõikustänupäeval vaid igal päeval täname kõige Andjat kõige eest, kaasa arvatud meie igapäevase leiva eest. Aga veel palju olulisem meele pidada seda tõsiasja, et meil on veel palju enam põhjust tänada meie Loojat nende asjade eest, mis on silmale nähtamatud. Antoine de Saint Exupery on kirjutanud, et südamega näeb paremini, kui silmadega. Veel rohkem, kui igapäevase leiva ja saagi eest on meil põhjust olla tänulik igaveste asjade eest. Eriti loomise ja lunastuse ning igavese elu eest.

Avagu Looja meie silmad nägema kõike seda, mille eest on alati põhjus teda tänada. Kinkigu tema ise meile tänulik meel ja süda teda tänama ja kiitma iga päev. Tänu olgu Jumalale!

Urmas Karileet,
Käsmu ja Narva
koguduste õpetaja

Eestpalved

Kõikide silmad ootavad Sind ja Sina annad neile nende roa omal ajal. /Ps 145:15/

Helde Jumal, halastaja Isa me täname Sind, et et Sa oled õnnistanud kõiki neid ande, mida me aedadest, põldudel ja metsadest oleme kokku kogunud. Me palume Sind, kingi meile tänulik ja lahke meel ja süda, et me märkasime ligimesi enda ümber ning jagaksime nendega oma õnnistusi.

Kõigiväeline Jumal! Rstimises oled Sa meid võtnud oma lasteks ning leeritunnistuses kinnitanud meie usku.

Puuduta palun iga leerilapse südant, et ta ei kaotaks igapäevavarustus sidet oma kogudusega. Õnnista ja kinnita kõiki oma lapsi, kes Jeesuses Kristuses on Sinu omad.

Issand Jumal, täname Sind selle eest, et kõigil Maarjamaa lastel on eesõigus ja võimalus koolis õppida. Palun hoia ja kaitse kõiki meie lapsi, nende vanemaid ja õpetajaid.

Hea taevane Isa, üksnes Sinu käest tuleb armastus ja rahu. Saada meid rahunõudjatena ja Sinu riigi tunnustajatena maailma ning täida meie südamed rõõmuga Sinu päästest. Jeesuse kirtuse, meie Issanda läbi.

Põgus pilguheit Vainupea kabeli lähiaja

„See, mis elus on tähtis, ei ole vaid see, et me oleme elanud. See, mida me oleme teinud teiste heaks, annab meie elule tähenduse” – Nelson Mandela. Nii Vainupea kabelil kui ka Vainupea külal on paljude inimeste jaoks südames oma kindel koht. Vainupeal on nähtud ja kogetud väga erinevaid aegu. Vainupeal on oma kirik keset küla ... oma looga.

Alates 2014. aasta kevadest on Eesti kõige mereäärsemat pühakoda haldamas Vainupea küla selts MTÜ. Meie peamisteks eesmärkideks on olnud aidata kaasa kabeli püsijäämisele läbi vajalike remondi- ja renoveerimistöde teostamise ning kabeli uste avatuna hoidmine kõigile huvilistele nii lähemalt kui ka kaugemalt. Täna toimuvad pühakojas küla kogukonna ja külaseltsi kogunemised, erinevad kontserdid ning ülestõusmispüha- ja jõulujumalateenistused. Samuti abielude registreerimised ja laulatused – meie juures

saab kristlike laulatuste kõrval läbi viia ka ilmalikke abielude registreerimisi. Võtame pühakojaga aktiivselt osa Kirikute Öö ja Teeliste Kirikute programmidest. Tuleb rõhutada, et kõik eelnev on olnud võimalik tänu küla kogukonna liikmete endi panusele. Kindlasti ei ole kabeli pidev puhtana hoidmine ning korrektselt niidetud kabeliaed ja selle looga.

Meie romantiline ja hubane atmosfääriga rannakabel on läbi aja olnud inimeste poolt armastatud ning hoolitsetud. Annetuste toel on ära tehtud palju erinevaid pühakojas remonditöid ning kabel on osaliselt ka taassisustatud. Näiteks 2016. aasta kevadel läks kabelist jäljetult kaduma sinna 2004. aastal sisse pühitsetud kunagi Eismalt pärit meistri Parnauli poolt tehtud vana kaljase mudeli koopia. Juba aasta hiljem randus uus laevamudel tänu lahketele annetajatele taas Vainupeal. Viimase nel-

ja aasta jooksul on kabel saanud uued kellatorni luugid, korrastatud on pühakojas katust, viimistletud ning värvitud on kabeli põrandat (sh on põrand ka osaliselt välja vahetatud) ja seinu. Uksele on paigaldatud tuntud sepa Heigo Jelle poolt eritellimusena sepistatud metallväravad.

Käesoleva aasta sügisel saime kabelile ette uue ukse – võimaluste piires renoveeriti ja kasutati ära olemasolevat (nt lendid ja framuug), Projekti maksumuseks kujunes 6 000 eurot, mille tasusime jooksvalt kogunenud annetustest. Kokkuvõtvalt on armastad pulmalised, Vihula Vallavalitsus, Kultuuriministeerium ja paljud meie head sõbrad ning külalised nelja aastaga ligikaudu 30 000 euroga eelnevate tööde osas oma öla alla pannud.

Vainupeal korraldatavate sündmuste osas oleme proovinud hoida avatud meelt. See on toonud meile külla väga palju huvitavaid inimesi ja ettevõtmisi. Sellel

Foto: Kadi Ummik

suvel toimusid pühakojas „Klassikokkutulek 2: Pulmad ja matused” filmivõtted. Varasemalt on kabelis filmitud 2015. aastal Indrek Hargla poolt kirjutatud Eesti seriaali „Protsess” nel-

janda episoodi mõned stseenid.

Sadade külaliste tänu sõnad ning positiivne tagasiside meie tegemistele kinnitavad, et oleme liikunud ja ka liikumas õiges

suunas. Inimesed üle Eesti peavad Vainupea kabelit oluliseks – see inspireerib ja innustab meid kõiki!

Mario Luik

Valikute ajal elades...

Võtsime nelja eestlasega ette põneva retke Iisraeli, et teenida rahvusvahelise Sar-El programmi raames vabatahtlikena Iisraeli Kaitseväes.

Meie rühm, mis koosnes 12 norralasest ja 4 eestlasest, määrati Lõuna-Iisraeli, Negevi kõrbe õhuseirebaasi. Looduslikult erakordne paik. Sõdurimajad, milles elasime, asusid maailma suurima erosiooni tagajärjel tekkinud Ramoni kraatri kõrval. Mitzpe Ramonis kohtuvad kliimatiliselt kuum ja külm kõrbe, mis põhjustab tugevaid tuuli, kuuma ja kuiva suve ning külma talve. Sõduritega koos jagasime kõike: igapäevast baasielu, tööd, toitu, vaba aega.

Vabatahtlike töö on Iisraelis kõrgelt hinnatud. Töö hulk, mida meie kolme nädala jooksul tegime, võimaldas sõduritel enam tegeleda oma primaarülesannetega. Millist abi võib armee vajada? Meie ülesandeks oli ladude korrastus, veekanistrite, joogiplaskude puhastus, sõdurite talveriiete, paraad- ja baasvormide sorteerimine, kanderaamide, kirkade, labidate, kiivrite, tekkide ladusta-

Foto: Sirly Lahi

mine, hoonete värvimine ja baasi territooriumilt kõrbe-aimede juurimine, mis on vajalik tuleohutuse pärast.

Neljapäeva õhtust pühapäevani oli vaba aeg, kus saime mööda maad sõita ja näha Iisraeli elu-olu. Jeruusalemmast jäi seekord eriliselt meelde Holocausti muuseum ning selle hallipäine juudi vanahärrast giid. Tema sügavad, targad silmad ja ütlus: „Ärge mõelge, et küll olid kurjad ajad! Kurjus on jätkuvalt olemas ja tegutsemisvalmis, ent tema vägi ja

toimimisvõime sõltub meie igaühe valikutest ja otsustest.”

Vahemere äärest jättis sügava jälje Sderoti linn ja Gaza traagika. Sderoti teine nimi on „Bomb Shelter capital of the World” (Maailma Pommivarjendite pealinn). Gaza piirile lähima juudi linnana (840 m) on sellest saanud Hamasi raketirühmade peasihtmärk. Kõigil siinsetel elamutel on varjendid, hoonete katused tehakse kuulikindlast materjalist. Hamasi rakettide ohtlikkus seisneb sisus: tege-

mist ei ole väga tugevate lõhkeaine kogustega, kuid sinna sisse peidetakse metalli, naelu, klaasi – kõike, mis võiks inimesi vigastada või surmata. Riik toetab varjendite ehitamist täies ulatuses. Kinnisvara on siin odav, kuid elada saavad vaid julged inimesed. Masendav on vaadata laste mänguväljakuid, kus mängumajadeks on pommivarjendid.

Juudiriik on alates oma eksistentsi teisest päevast sisuliselt sõjas, mistõttu rõhuasetus armee ülesehitu-

sele on Iisraeli puhul eluliselt vajalik. Ainsad sõbralikud naabrid on hetkel Jordania ja Egiptus. Gazas elab praegu 1,8-2 miljonit inimest, pooled neist lapsed ja noored. Yasser Arafati võimu ajal tehti igale Gaza moslemi naisele kohustusseks sünnitada vähemalt 7 last, et täita maa inimestega. 2020. aastaks ennustatakse piirkonna rahvaarvuks 2,1 miljonit. Selline inimmass muudab Gaza elamiskõlbmatuks. Tegemist on maailma suurima pagulaskriisiga, kuid välja ei saa neid sealt lasta vaenulikkuse tõttu. Selle otsuse juures püsib nii Egiptus, kellel on Gazaga 11 km ühist riigipiiri, kui ka Iisrael, keda Palestiina Omavalitsus riigina ei tunnista. 2005. aastal oli Iisraeli valitsus sunnitud evakueerima kõik Gaza juudid araablaste vägivalda ja tagakiusu pärast. Praegu ei ela seal ühtegi juuti. 2007. aastast valitseb Gazas Moslemi Vennaskonna fundamentaalne rühmitus Hamas.

Hamasi seoses on hea teada 3 asja: a) neil on kindel eesmärk hävitada Iisrael; b) Iisraeli kaitserühmade ajal kasutatakse lapsi

majakatustel kilbina, kuna laps saab õige eesmärgi nimel surres otse paradiisi; c) Hamasile sobiv Iisraelivaenulik informatsioon ja mentaliteet levib sekulaarsete lääneajakirjanike kaudu, kes ei mõista konflikti vaimset olemust – võitlust maa pärast.

Ajal, kus araabia maailm koos lääneviikidega survestab Iisraeli loobuma õigusest maale, mis on seotud nende identiteedi ja tuhandete aastate vanuse ajaloo, on oluline seista Iisraeli kõrval. Nii nagu me eestlastena peame enesestmõistetavaks õigust omada rahvusriiki ja kodumaad, on seesama ajalooline õigus ja vabadus ka juudirahval. Oma rännuteedelt Iisraelis võtsime mälestustesse kaasa ka mitmeid toredaid hetki sõbralike ja külalislahkete araablastega, kes elavad ja töötavad rahu Iisraellaste kõrval. Valikute küsimus.

Meie valik oli seekord teha praktilist head Iisraelile ja seeläbi ka iseendale.

Õiged valikud keerukates aegades soovides

Sirly&Hans Lahi

EELK Ilumäe kogudus

reg kood 80208231
Ilumäe küla, Vihula vald
45414 Lääne Virumaa
Hooldajaõpetaja Meelis-Lauri Erikson tel. 5 345 8594
e-post: mlerikson@gmail.com
Juhatuse esimees Öie Alt, tel. 5 809 1356;
e-post: ilumae@eelk.ee
Ilumäe kalmistuvaht Anne Sambla tel. 5 341 8156
a/a EE241010502001277003
Oreli remondi toetuseks:
a/a EE021010031313678227
www.facebook.com/ilumae kirik/

EELK Käsmu kogudus

Reg. kood 80210148
Laane tee 4, Käsmu küla Vihula vald
45601 Lääne- Virumaa
Õpetaja Urmas Karileet tel 5 851 5800;
e-post: urmas.karileet@eelk.ee
Juhatuse esimees Heino Laanemets tel. 517 9356
A/a: EE861010502018079003
Käsmu kogudus internetis:
http://kasmu.eu/?page_id=160
https://www.facebook.com/eelkkasmu/

Sakussaare Metodisti kogudus

Sakussaare küla Vihula vald
45438 Lääne-Viru maakond
a/a EE092200221018330949
Pastor Hans Lahi
tel 322 6995;
Mob 5 663 3084
e-post: hanslahi7@gmail.com

SA Esku Kabel

(EELK Haljala kogudus)
a/a EE 942200221046039021
Vello Väinsalu, vello@esku.ee, vello@merisiil.ee;
mob 504 7916
õpetaja Margit Nirgi,
margit.nirgi@gmail.com,
mob 5 344 8822

Vainupea kabel

Vainupea küla, Vihula vald
45446 Lääne-Virumaa
a/a: EE392200221058315555
Mario Luik (Vainupea küla selts MTÜ)
mob: 5 559 8316
e-mail: marioluik@gmail.com
www.vainupea.ee